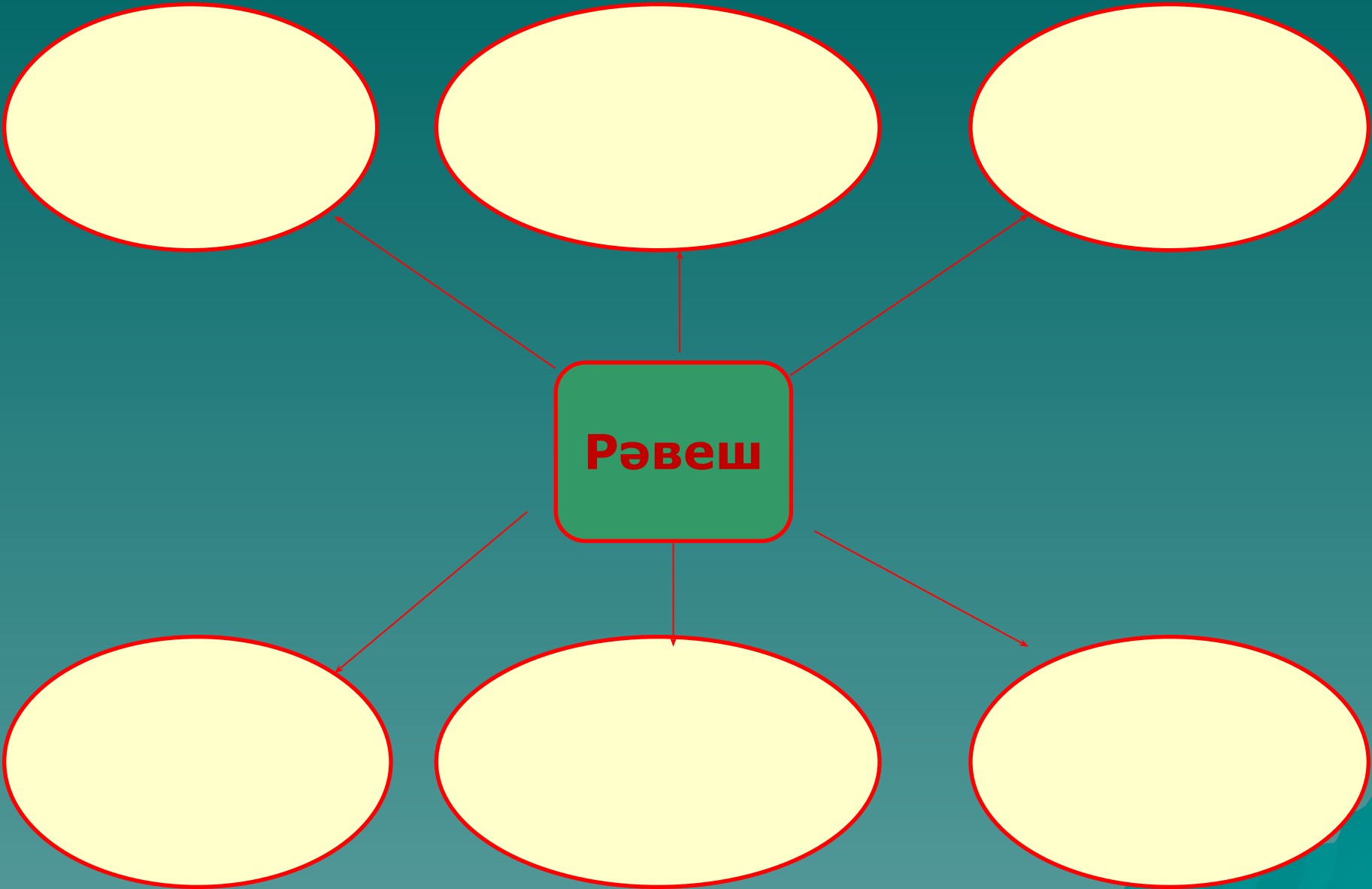

Кроссвордны чишегез.

1. Баш хәрефтән язсак Г.Тукайның «Шүрәле» әсәрендәге кушамат, юл хәрефтән язганда – рәвеш.
2. Су ташыгандда – савыт, -ләп кушымчасы ялгагач, рәвеш .
3. Бер өлеше сан, икенчесе – секундлар, минутлар, еллар, гасырлар белән үлчәнә торган яшәеш арасы. Икесе бергә кушкач, рәвеш.
4. 2 зат кушымчасы+и.к. кушымчасы+чә – бу нинди рәвеш
5. «Кыш» сүзенә нинди кушымча ялгагач, рәвеш килеп чыга?

<u>1</u>	б	ы	л	т	ы	Р				
	<u>2</u>		ч	и	л	Ә	к	л	ә	п
		<u>3</u>	б	е	р	В	а	к	ы	т
	<u>4</u>	с	е	з	н	Е	ң	ч	ә	
			<u>5</u>	к	ы	Ш	ы	н		

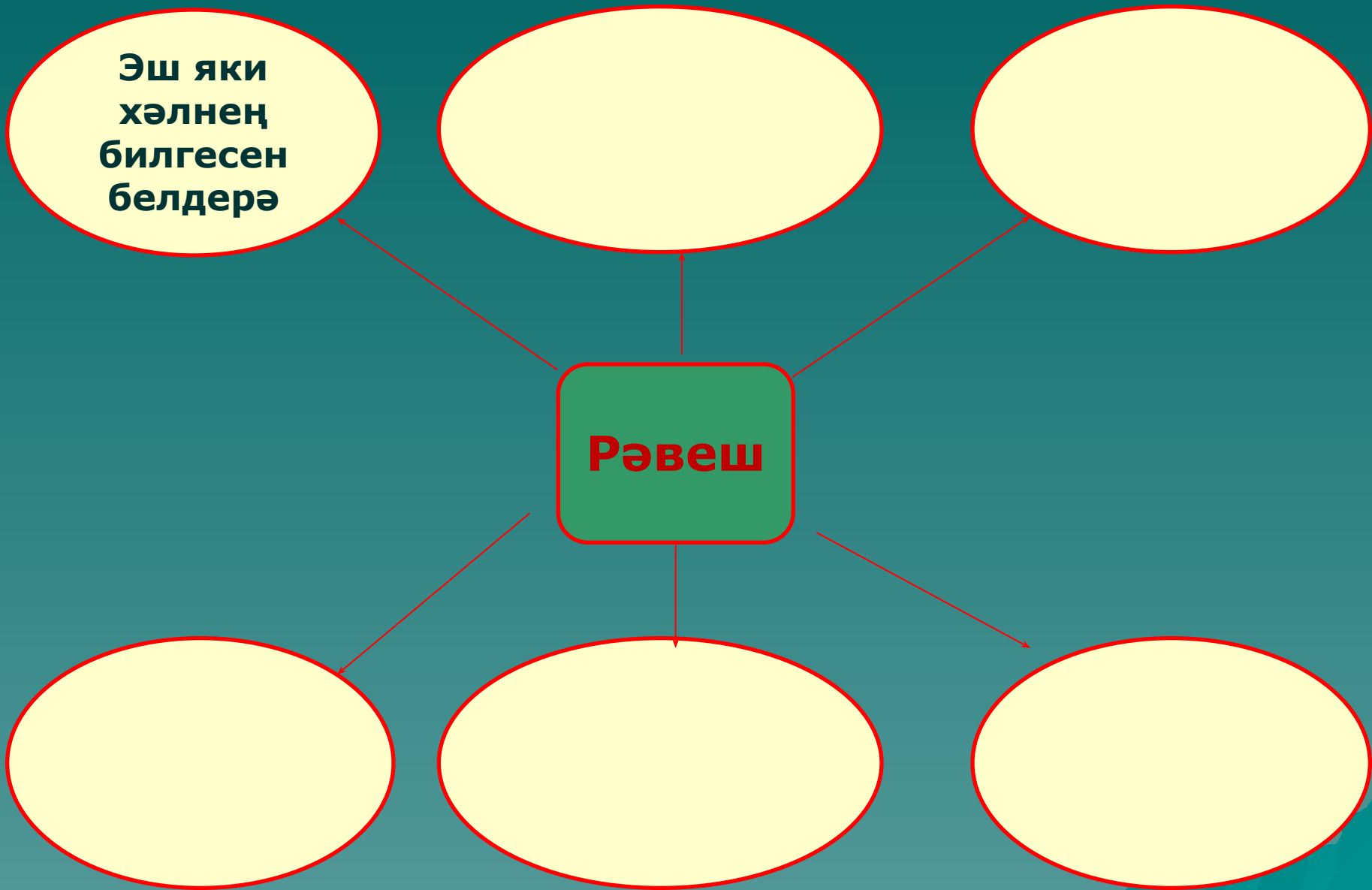

Рэвеш

1. Гэрчэ анда тумасам да, мин **бераз** торган идем;
Жирне **эз-мэз** тырмалап, чэчкэн идем, урган идем.
2. **Шул рэвешчэ** бер сэгатьсез тирлэмэм дип уйлагач,
Йөгереп чыктым судан, тиз-тиз киендем өс башым.
3. Әйт әле, күбэләк, сөйләшик бергәләп,
Бу кадәр **күп** очып, армыйсың син ничек?

**Эш яки
хэлнең
билгесен
белдерә**

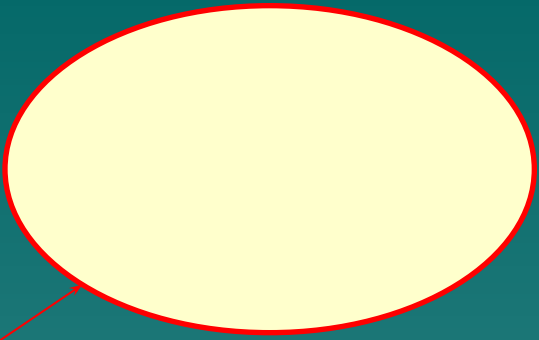
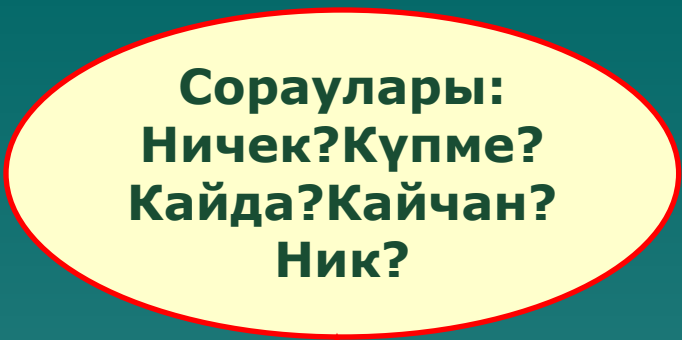
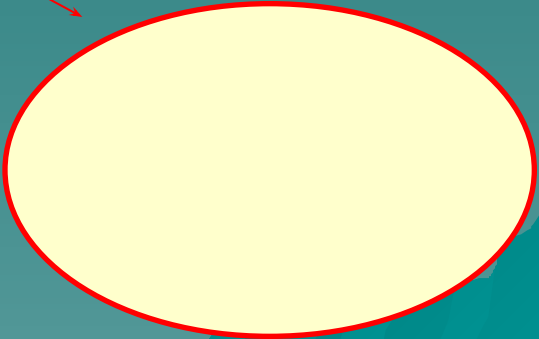
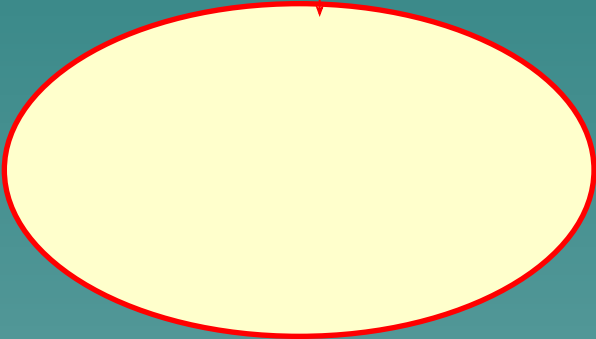
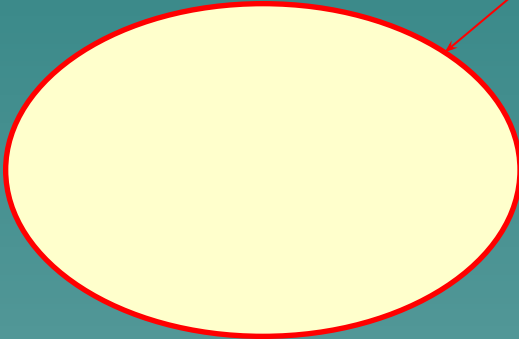
Рәвеш

Эш яки
хэлнең
билгесен
белдерә

Сораулары:
Ничек?Күпме?
Кайда?Кайчан?
Ник?

Рәвеш
:

Ребуска ачкыч табып, нәрсә язылганын белгез.

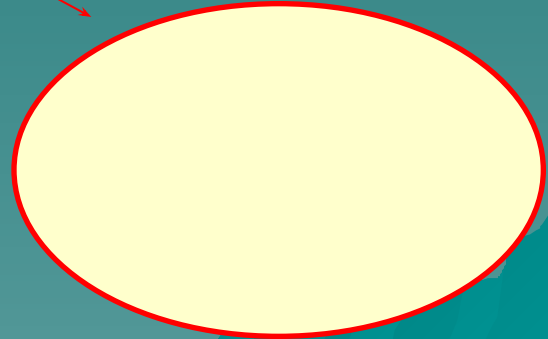
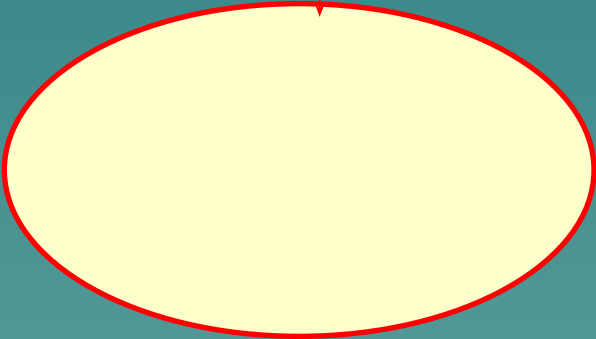
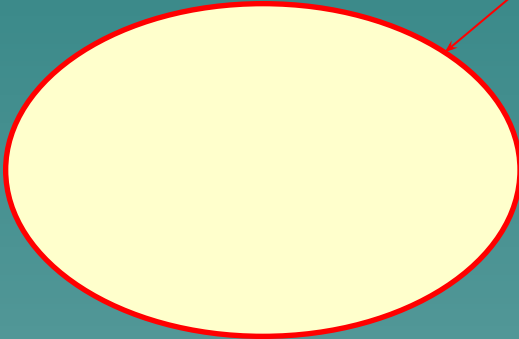
Г	М	Й	З	Д	А	Ж	Е	К	В	И	Б	Л
мор	дәр	төр	як	фо	Рә	гик	ло	лән	ләр	тан	веш	ми

Эш яки
хэлнең
билгесен
белдерә

Сораулары:
Ничек?Күпме?
Кайда?Кайчан?
Ник?

Морфологик
яктан
төрләнми

Рәвеш
:

Рәвеш төркемчэләре

Саф

Ничек?

Ни рәвешле?

*Кинәт, яланаяк,
салмак, жәяү*

Күләм-чама

Күпме?

Ничаклы?

*Байтак, аз, күп,
көн-төн, бераз*

Охшату-чагыштыру

Ничек?

Ни төсле?

*Бүредәй, чишмәдәй,
олыларча, кояштай*

Рәвеш төркемчэләре

Вакыт

Кайчан?

*Төнлә, былтыр,
бүген, быел,
кышын, соңыннан*

Урын

Кая? Кайдан?

Кайда?

*Ерак, монда,
түбән, югары*

Сәбәп-максат

Ник? Нигә?

Нилектән?

*Юри, тикмәгә,
юкка, бушка*

Ясалышы буенча рәвешләр 5 төргә бүленә:

Тамыр: аз, бик, еш, сирәк.

Ясалма: татарча, кичен.

Кушма: көнозын, берәз.

Парлы: тора-бара, тиз-тиз.

Тезмә: шул арада, тиз арада.

Рәвеш ясагыч кушымчалар

<i>-ча // -чә</i>	<i>яшьләрчә, заманча;</i>
<i>-лай // -ләй</i>	<i>бушлай, бөтенләй;</i>
<i>-лата // -ләтә</i>	<i>акчалата, икеләтә;</i>
<i>-дай // -дәй</i>	<i>аюдай, җңилдәй;</i>
<i>-тай // -тәй</i>	<i>чәчәктәй, коштай;</i>
<i>-лап // -ләп</i>	<i>яхшылап, еллап;</i>

**Эш яки
хэлнең
билгесен
белдерә**

**Сораулары:
Ничек?Күпме?
Кайда?Кайчан?
Ник?**

**Морфологик
яктан
төрләнми**

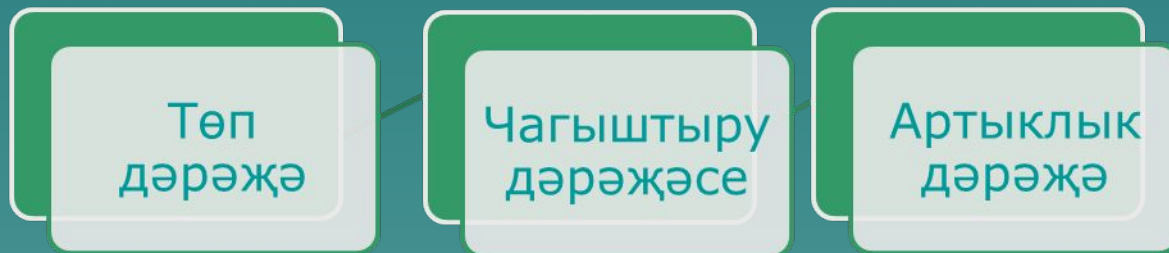
**Рәвеш
:**

бтөркемчәсе бар:

**Саф
Күләм-чама
Охшату-
чагыштыру
Вақыт
Урын
Сәбәп-максат**

**Ясалышы:
Тамыр
Ясалма
Кушма
Парлы
Тезмә**

Рәвешнен дәрәжәләре

Рәвешләрнең ясалышы буенча белемнәрегезне перфокарталар ярдәмендә тикшерик

	тамыр	ясалма	парлы	кушма	тезмә
көнозын					
шул арада					
акчалата					
тора- бара					
гаять					
олыларча					
тиз					
иртә-кич					

1. Рәвеш нәрсәне белдерә?

★ предметның билгесен

★ эш-хәлнең билгесен

2. Рәвеш нинди сорауларга җавап бирә?

★ ничек? күпме? кайчан? кайда?

★ нинди? кайсы? ничек? кая?

3. Рәвешләрнең үзләренә генә хас нинди билгесе бар?

зат-сан белән төрләнә

төрләнми торган сүз төркеме

4. Төзелеше ягыннан нинди рәвешләр була?

тамыр, ясалма, парлы

тамыр, ясалма, кушма, парлы, тезмә

5. Бирелгэн сүзлэр арасында рәвешләрне тап.

- суык, матуррак, алсу, кызгылт
- берез, шул арада, быел, яхшы

Йомгаклау.

Эш яки хэлнең билгесен белдереп, ничек? күпме? кайчан? кайда? кая? нигә? сорауларына жавап бирәторган мөстәкыйль сүз төркеме рәвеш дип атала.

Рәвеш күбрәк фигыльгә ияреп килә: ерак бардык, иртәгә кайту, тиз сөйләшү.

Рәвеш эш яки хэлнең үтәлү урынын, вакытын, күләмен, максатын яки сәбәбен, ысулын яки рәвешен белдерә.

Рәвешнең мәгънә төркемчәләре:

- 1. Саф рәвешләр (тиз, салмак, тын);*
- 2. Күләм-чама рәвешләре (күп, байтак, еш-еш);*
- 3. Охшату-чагыштыру рәвешләре (кышкыдай, аюдай, кояштай);*
- 4. Вакыт рәвешләре (кичә, көзен, күптән);*
- 5. Урын рәвешләре (еракта, югарыда, ары);*
- 6. Сәбәп-максат рәвешләре (юкка, ачудан, юри);*

◆ **Рефлексия.** Р.Фәхреддин болай ди:

“Гыйлем –күңел күзен ача. Гыйлем галимнәрнең зиннәте, адәмнәрнең хөрмәте булып, һич бетми торган байлыктыр. Галим яки гыйлем өйрәнүче, яки тыңлаучы, яки гыйлемне сөюче булып йөр! Гыйлем –ул дан күлмәге. һәрбер фәнне үзләштер, надан булма”

Бу сүзләргә нигезләнәп, дәрескә нәтижә ясагыз:

Чынлап та...

Мине иң гажәпләндергәне шул булды:

Мин аңладым:

... минем өчен шунисы кызыклы булды.

